

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia **1** czerwiec 2011 r.

**Pani
Mariola Frankowska - Rabsztyn
Dyrektor Domu Pomocy Społecznej
w Kole**

LPO-4114-01-11/2011
I/11/002

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Domu Pomocy Społecznej w Kole, dalej zwanym „DPS”, kontrolę w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych pensjonariuszom domów pomocy społecznej w województwie wielkopolskim.

W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 27 maja 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze:

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień zapewnienie dostępu do świadczeń zdrowotnych pensjonariuszom DPS w latach 2009 – 2010.

Stwierdzone uchybienia nie powodowały negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonania zadań, również ich skala nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność. Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej ustalenia i oceny cząstkowe.

1. DPS funkcjonuje na podstawie zezwolenia wojewody wielkopolskiego z dnia 4 marca 2009 r. dla 124 osób przewlekle somatycznie chorych. Zgodnie z § 4 ust.1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej², zwanego dalej „rozporządzeniem”, DPS funkcjonował w oparciu o regulamin

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 217, poz. 1837

organizacyjny z dnia 27 lutego 2009 r. Prawa i obowiązki pensjonariuszy regulował dokument pn. Prawa i obowiązki mieszkańca DPS w Kole, z którym zapoznanie się każdy nowoprzyjęty pensjonariusz potwierdzał stosownym oświadczeniem. Kwestie dotyczące sposobu przyjmowania skarg i wniosków określała procedura opracowana przy udziale samorządu mieszkańców.

Mieszkańcy DPS mieli zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem DPS, byli na bieżąco informowani o swoich prawach i obowiązkach, a także o wszelkich kwestiach bezpośrednio ich dotyczących.

2. NIK ocenia pozytywnie fakt, że zgodnie z § 2 ust.4 rozporządzenia, DPS przygotowywał indywidualne plany wsparcia dla pensjonariuszy w terminie 6 miesięcy od dnia ich przyjęcia. Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że w siedmiu przypadkach indywidualne plany wsparcia (spośród 25 kontrolowanych), nie zawierały adnotacji m. innymi o przeprowadzaniu rozmów terapeutycznych i regularnych rozmowach z psychologiem lub o działaniach w celu nabycia zalecanego wózka inwalidzkiego.

3. W myśl § 5 ust.1 pkt 2 rozporządzenia, DPS świadczył usługi w zakresie udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych oraz polegających na pielęgnacji ciała i podnoszeniu sprawności. Czynności te nie miały jednak pełnego odzwierciedlenia w dokumentacji prowadzonej przez zespół pielęgnacyjno – opiekuńczy DPS. W zeszycie pielęgnacyjnym prowadzonym dla pensjonariuszy z I-go piętra DPS brakowało podpisów opiekunek, przy czym braki te powtarzały się w sposób ciągły i dotyczyły głównie sobót.

NIK zwraca uwagę, że dokumentacja powinna być prowadzona w sposób rzetelny, pozwalający na identyfikowanie podjętych działań.

4. W DPS w latach 2009 – 2010 działał zespół terapeutyczny, powołany Zarządzeniem nr 1 z dnia 14 stycznia 2009 r. Dyrektora DPS w sprawie działania zespołu terapeutycznego. Zarządzenie to nie precyzowało składu zespołu terapeutycznego, ani nie określało częstotliwości spotkań. Skład zespołu określony w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia nie był tożsamy z wykazem sporządzanym w celu wyliczenia wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego (§ 6 ust.2 pkt 3 litera b rozporządzenia). Ponadto, DPS nie posiadał dokumentacji potwierdzającej fakt, że spotkania zespołu terapeutycznego odbywały się w 2009 roku i w okresie od stycznia do października 2010 r. Brakowało także jakiegokolwiek poświadczenia, że pracownicy zespołu terapeutyczno – opiekuńczego byli szkoleni, zgodnie z § 6 ust.2 pkt 4 rozporządzenia, co najmniej raz na dwa

lata, w zakresie praw mieszkańców DPS oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami. Ostatnie szkolenie odbyło się w dniu 18 czerwca 2010 r.

W ocenie NIK, takie działanie świadczy o braku należytej staranności i rzetelności oraz o zaniedbaniach w kwestiach regulujących funkcjonowanie i pracę zespołu terapeutyczno – opiekuńczego.

5. DPS, w latach 2009 – 2010, umożliwiał i organizował pensjonariuszom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³ (dalej zwanej ustawą). Mieszkańcy DPS mieli zapewniony pełny dostęp do świadczeń zdrowotnych, zarówno do lekarza rodzinnego, jak również do lekarzy specjalistów. Kontakt z lekarzem rodzinnym odbywał się na terenie DPS, bądź też pensjonariusze byli dowożeni na wizyty transportem DPS. W sytuacji, kiedy mieszkaniec był osobą leżącą i wymagał wizyty u lekarza specjalisty, organizowano transport we współpracy z odpowiednią jednostką opieki zdrowotnej na terenie Koła.

NIK ocenia pozytywnie działania DPS, w celu zapewnienia pensjonariuszom świadczeń zdrowotnych w ramach usług kontraktowanych z Narodowym Funduszem Zdrowia.

6. NIK ocenia również pozytywnie zapewnienie mieszkańcom DPS dostępu do opieki pielęgniarstwa. W 2009 roku DPS zatrudniał 20 pielęgniarek, natomiast w 2010 roku zawarł porozumienie ze spółką cywilną Verita Grupowa Praktyka Pielęgniarek na kompleksowe i całodobowe organizowanie i udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, zwłaszcza świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej. Świadczenia te były kontraktowane z Narodowym Funduszem Zdrowia i obejmowały grupę 60 spośród 125 pensjonariuszy. W celu zapewnienia dostępu do opieki pielęgniarstwa pozostałym mieszkańcom, DPS zatrudniał w 2010 roku 5 pielęgniarek. NIK zwraca jednak uwagę na to, że zgodnie z art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴, DPS może pokrywać wydatki ponoszone na niezbędne usługi pielęgnacyjne jedynie w zakresie wykraczającym poza uprawnienia wynikające z przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

7. Wielkość wydatków 2009 i 2010 roku, poniesionych na świadczenia zdrowotne dla mieszkańców DPS różniła się w sposób zasadniczy, na co wpływ miało zawarcie

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362

porozumienia ze spółką cywilną Verita Grupowa Praktyka Pielęgniarek. Koszt zatrudnienia pielęgniarek w 2009 roku wyniósł 523.482,75 zł, zaś w 2010 roku - 202.889,38 zł. Dodatkowo w okresie od stycznia do maja 2009 roku DPS korzystał z odpłatnej usługi lekarskiej w zakresie psychiatrii, zaś przez cały 2010 rok usługi te były świadczone w ramach usług kontraktowanych z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań w celu uporządkowania kwestii dotyczących zespołu terapeutyczno - opiekuńczego, w szczególności składu i częstotliwości spotkań,
- 2) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pensjonariuszy w sposób kompletny, rzetelnie odzwierciedlający działania podjęte przez DPS w danym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor – w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie Dyrektorowi Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.